

Lestip 'En?'

Over het boek

In een kamer verschijnt telkens een nieuw knuffeldiertje dat vol ongeduld de vraag stelt: 'Is hij er al?' De knusse kamer loopt langzaam vol. Samen blijven de dieren in spanning wachten tot 'hij' er eindelijk is. Maar op wie wachten ze eigenlijk? En wat gebeurt er wanneer hij er is?

De dieren zijn zacht van kleur en vorm en vertonen toch opmerkelijk veel expressie. De spanning wordt heel geleidelijk opgebouwd, maar het geduld van de knuffeldiertjes en dat van de lezer wordt dubbel en dik beloond met een verrassend einde.

Auteur(s)

Kitty Crowther, Kitty Crowther (illustrator)

Uitgeverij

De Eenhoorn / 2010

Aantal pagina's

28 p.

ISBN

978-90-583-8637-3

Genre

Prentenboek

Doelgroep

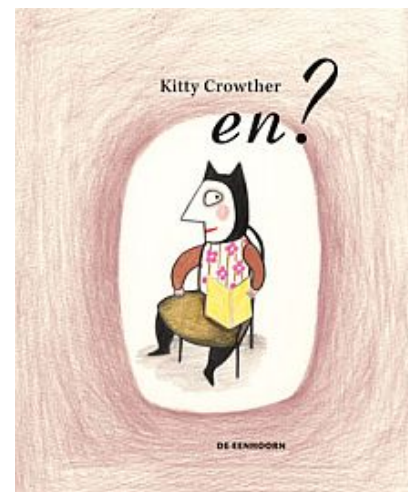
1ste kleuterklas

Trefwoorden

Spel, kunst, drama, wachten, knuffels, slapen gaan

Auteur lestip

Stijn De Paepe

Aanzet

De klaspop is er niet. Hij is even bij zijn vriendje in een andere klas en kan elk moment binnenvallen. Je collega zou ze komen brengen. Je begint dus alvast aan andere dingen – het onthaal, de kalender, aanwezigheden – en slaat het klaspopritueel over. Maar je laat duidelijk je ongeduld en misschien wel ongerustheid merken en vraagt herhaaldelijk: 'Is hij/ze er al?' De kleuters zullen daar natuurlijk op inspelen.

Vraag aan je collega dat ze de pop na een kwartiertje komt brengen... 'Hij/ze is er!' Trakteer de pop vervolgens op een welkom van jewelste.

Verwerkingsactiviteiten

– *Als we niet op onze (speel)kamer zijn...*

Ga met een groepje kleuters samen rond de tafel zitten en fris het verhaal van Crowther nog even op. Nu mogen zij hun slaapkamer of speelkamer of -hoek tekenen zoals die er op dit moment uitziet, met alles erop en eraan. Vooral waar hun knuffels of speelgoedmannetjes staan is belangrijk. Hoe jonger de kleuters zijn, hoe sterker je hen daarin zal moeten begeleiden door gerichte vragen te stellen.

Leg als ze klaar zijn het verband met En? Zou er in hun kamer ook iets dergelijks gebeuren als ze er niet zijn? Zouden hun knuffels en poppetjes ook zo ongeduldig naar hun komst uitkijken? Zouden ze ondertussen met hun speelgoed spelen, net als de beer en het 'konijn' op de prent? Of veeleer een kopje koffie drinken? Of...? Geef de kleuters die het een beetje moeilijk hebben

om zich daar iets bij voor te stellen eventueel een duwtje door een stukje uit te spelen met een knuffel en wat speelgoed.

Laat de kleuters nu een tweede tekening maken, waarop ze weergeven wat hun kamergenoten zouden uitvoeren in hun afwezigheid. Schrijf er zelf bij wat ze daarover vertellen en fantaseren. Laat hen – misschien in de grotere klaskring – ook vertellen wat ze tekenden en wat hun speelgoed dus volgens hen uitvreet terwijl ze zelf niet op hun kamer zijn.

Muzische vorming – 1 Beeld – 1.5

Muzische vorming – 6 Attitudes – 6.1 – 6.3

EINDTERMEN

- Kleuter - Muzische vorming - Attitudes 6.3
- Kleuter - Muzische vorming - Attitudes 6.1
- Kleuter - Muzische vorming - Beeld 1.5

- *Schaduwen*

Een van de manieren waarop Kitty Crowther de lange duur van het wachten laat zien is aan de hand van de groeiende schaduwen van de dingen en knuffels in de kamer.

Ga met een groepje kleuters rondom het boek zitten en bekijk het samen uitgebreid van prent tot prent. Laat de kleuters verwoorden wat hen zoal opvalt. Als het niet meteen wil vlotten kan je vragen stellen. Wat zien ze in de kamer? Welke meubels en speeltjes herkennen ze? Wat zien ze op de vloer? Wat is er, bij het doorbladeren, telkens veranderd? Wat zijn die zwarte vlekken op de vloer? Heeft alles en iedereen een schaduw? Van waar komt die dan?

Hopelijk is het een beetje mooi weer en kan je buiten in de zon aan de slag. Als de kleuters er al aan toe zijn, kan je samen met hen hun schaduwen opmeten doorheen de hele dag om te zien hoe die telkens langer en langer worden. Ga als volgt te werk: geef elke kleuter een vaste plaats – hij/zij kan zijn/haar naam met krijt op die stip schrijven, of jijzelf – en telkens op een ander tijdstip, 'meten' ze vanaf dat punt hun schaduw. Als je per twee werkt, kan de ene kleuter de schaduw van de andere omlijnen en vervolgens eventueel 'invullen'.

Als extra verwerking is een schimmenspel vanzelfsprekend en ook een schaduwenmemory past hier: je selecteert plaatjes van voorwerpen en voorziet plaatjes van de schaduwen van diezelfde voorwerpen. Je kleurt de dingen dus helemaal zwart zodat ze alleen nog te herkennen zijn aan hun omtrek.

EINDTERMEN

- Kleuter - Wereldoriëntatie - Natuur (algemene vaardigheden) 1.1
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Natuur (algemene vaardigheden) 1.2
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Natuur (levende en niet-levende natuur) 1.8

– *Leon Spilliaert*

Haal er een boek bij met een overzicht van de belangrijkste schilderijen van de Belgische kunstenaar Leon Spilliaert, bekend om zijn duistere doeken vol grillige schaduwen en tinten van zwart, grijs en donker. Bespreek een aantal werken, laat kleuters daarbij nauwkeurig kijken en benoemen of verzinnen wat ze zien. Aan welk moment van de dag denken de kleuters als ze de schilderijen bekijken? Wat voelen ze erbij? Zouden ze in het doek willen springen of er liever hard van weglopen? Merken ze de schaduwen op?

Laat de kleuters vanuit die observaties en reflecties zelf aan het werk gaan met verf of met potloden, waarbij je er nog eens uitdrukkelijk op wijst dat ze het zwart kunnen gebruiken als ze schaduwen willen weergeven.

EINDTERMEN

- Kleuter - Muzische vorming - Beeld 1.1
- Kleuter - Muzische vorming - Beeld 1.3
- Kleuter - Muzische vorming - Attitudes 6.5

– Zandloper maken

Tijd is voor jonge kinderen een complex, want abstract en ontastbaar, begrip. Manieren om tijd zichtbaar te maken, helpen hen in het begrijpen en vatten van 'tijd'. Samen met de kleuters kan je een zandloper maken. Via een stappenplan kunnen ze zo zelfstandig mogelijk mee kijken hoe dat in elkaar zit:

- Gebruik twee dezelfde doorzichtige flessen met een schroefdop.
- Maak de schroefdoppen los en lijm ze op elkaar.
- Prik een gaatje door de twee doppen.
- Vul één fles met zand.
- Schroef de aan elkaar gelijmde doppen erop.

– Schroef de tweede fles in de bovenste dop.1 jeugdboekenweek 013 – lestips voor kleuters
Naarmate het gaatje in de doppen groter of kleiner is, zal het zand sneller of trager glijden en zal de zandloper een kortere of langere tijdsduur aangeven. Ook de grootte van de flessen en de hoeveelheid zand bepalen de tijdsduur van de zandloper. Op de flessen kan je een schaalverdeling aanbrengen, zodat je met de kleuters verschillende tijdspannes kan meten. Wat kinderen bovendien erg leuk vinden, is het raden van de tijd. Draai de zandloper om en laat de kinderen hun ogen sluiten. Ze houden ze gesloten, zolang ze denken dat de zandloper nog loopt. Wie zijn ogen open doet, houdt zich muisstil om het niet te verklappen. Een simpel spelletje, maar heel plezierig!

EINDTERMEN

- Kleuter - Wereldoriëntatie - Techniek (techniek als menselijke activiteit) 2.4
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Techniek (techniek als menselijke activiteit) 2.6
- Kleuter - Wereldoriëntatie - Tijd 5.3

En Verder

- Versje

Herhaal 's ochtends het wachten op de klaspop uit de aanzet. Het kan een grappig poppenspeltussendoortje worden waarbij jij en je kleuters ongeduldig wachten tot vriend klaspop er eindelijk is. Verstop de pop telkens op een andere plaats. Telkens zeg je het volgende versje:

“is hij er al?
niks niemenda!
hij is er toch?
we wachten nog!
wachten maar, wachten maar
is hij daar...? hij is daar!”
(Stijn De Paepe)

Ondertussen zoek je de klaspop en roep je af en toe zijn naam.

Probeer de kleuters ertoe te brengen dat ze het versje samen met jou in vraag-antwoord opzeggen: jij zegt 'Is hij er al?', de kleuters antwoorden: 'Niks niemenda!' enzovoort.

Aan de hand van het versje kan je ook leuke verstopspelletjes doen met de kleuters zelf – 'Is hij er al?'

EINDTERMEN

- Kleuter - Muzische vorming - Drama 3.2

- Kleuter - Muzische vorming - Drama 3.3
- Kleuter - Muzische vorming - Drama 3.4
- Kleuter - Nederlands - Luisteren 1.3
- Kleuter - Nederlands - Spreken 2.13

– Tafelpoppenspel en drama

Dit verhaal vraagt erom om door jou en door de kleuters te worden uitgespeeld. Een toegankelijke manier om dat te doen is aan de hand van een tafelpoppenspel. Verzamel een aantal knuffels en één mensenpop en werk en speel het verhaal uit: de knuffels die ongeduldig wachten en elkaar opjutten op een kinderkamer tot het kereltje uiteindelijk arriveert.

Als je het verhaal één keer zelf uitgespeeld hebt, bied je het decor en de poppen vervolgens aan in een hoek om er de kinderen, al dan niet onder jouw begeleiding, zelf mee aan de slag te laten gaan. Een andere manier om het verhaal ten volle te beleven is het omzetten in een dramaspel. Daarbij spelen ofwel jij ofwel een kleuter het menselijke personage uit het boek en de andere kleuters zijn de knuffels en poppen. Met berenoortjes, mutsjes, konijnenflappen, kattenstaartjes en andere aanhangsels kan je ervoor zorgen dat alle kleuters er knuffelachtig uitzien.

EINDTERMEN

- Kleuter - Muzische vorming - Drama 3.2
- Kleuter - Muzische vorming - Drama 3.3
- Kleuter - Muzische vorming - Drama 3.4